Desislava
Spasova Malinova

Digitally signed by
Desislava Spasova Malinova
Date: 2025.10.13 13:36:00
+03'00'

УТВЪРЖДАВАМ: .....
ДЕСИСЛАВА МАЛИНОВА
Директор на ДГ „Пролет“
С.Цалапица

МОДЕЛ ЗА АДАПТАЦИЯ НА ДЕТЕТО ПРИ ПОСТЪПВАНЕ В ДГ“ПРОЛЕТ“

Излизането от семейната среда и срещата с тази в детската градина е изключително събитие за детето и значим етап в живота му. Безспорно детските заведения са ценен помощник на семейството при отглеждането на децата. Те са и важен фактор за всестранното им хармонично развитие и за приспособяването им към условията на социалната среда.

Детската ясла или детската градина за първи път в живота отделя детето от семейната среда и родителите. Те са първата причина за промяната на динамичния стереотип на детето, създаден до този момент. Непознатата обстановка, контактът с непознати възрастни и деца, различният микроклимат и режим на хранене, бодърстване и сън, се приемат доста трудно от децата. Пред тях се поставят и редица изисквания от хигиенен, възпитателен и образователен характер, към които те не са привикнали.

Всичко това поставя детският организъм пред известно изпитание и напрежение. Може да се наруши храненето и съня на детето, емоционалното му състояние, активността в игрите и да зачестят заболяванията.

Думата „адаптация“ има латински произход – adapt (приспособявам) и означава „приспособяване на организма или на сетивните органи към околната среда.Приспособяване на някого към някаква среда, някакви условия.“

Адаптацията в детската градина е труден процес и за детето,и за неговите родители. Необходимо е да бъдат направени промени в живота на цялото семейство – режим, навици,ритуали и др. Поради тази причина е по-подходящо да говорим за адаптация на цялото семейство към постъпването и пребиваването в детската градина, от това да акцентираме само върху адаптацията на детето в нея. При всички случаи адаптацията изисква отказ от установените преди нея порядки и се свързва с нови модели на поведение, опознаване и приспособяване към промените,към новите изискваания на средата. Известно е,че когато детето има определен начин на живот, който протича при определени условия, то показва добра адаптивност към тях.Промяната води до необходимост от промени в начина на живот и предизвиква голямо психо-емоционално напрежение.

Постъпването в детската градина е стресиращо за малкото дете,защото организацията е различна от тази в семейството.Престоят е целодневен,с голям брой деца в едно помещение, с нови възрастни в живота на детето, определени правила на поведение, нови задължения и отговорности, изисквания за дневния режим и т.н.Най-травмираща е

раздялата с майката.особено за дете, което е единствено в семейството,което рядко е имало контакт с връстници и други деца.

Настоящият Модел за адаптация на детето при постъпването в детска ясла/градина е разработен на основание чл.39,ал.2 от Наредба 5/03.06.2016 г. за предучилищно образование и е неразделна част от Правилника за дейността на ДГ „Пролет“ за учебната 2025/2026 учебна година.

ЦЕЛ:

Разработване и прилагане на модел за адаптация на децата,които постъпват в яслените групи и първа възрастова група в условията на детската градина, който модел включва набелязани действия за ефективно сътрудничество между мед.сестри и педагог в яслените групи/учителите в първа градинска група и родителите за осигуряване на плавен преход от семейна среда към тази в детската ясла/градина и гарантира пълноценно физическо и психическо благополучие на детето.

ЗАДАЧИ:

1. Изграждане на партньорски взаимоотношения между мед.сестри,педагог,учители и родители от приемането и записването на детето в детската градина за постигане на ефективна общност.
2. Изграждане на подкрепяща и безопасна среда за децата, която стимулира развитието на двигателни,речеви,социални и игрови умения.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

Разработеният модел за взаимодействие между детската градина и семействата на новопостъпилите деца осигуряват цялостно развитие на детската личност и плавен преход от семейна среда към детската градина.

Екипът на ДГ „Пролет“, който се състои от медицински сестри в яслените групи и педагог, и учители в градинските групи,предприема следните дейности, благоприятстващи периода на адаптацията на детето:

- Обща родителска среща;
- Създаване на виртуална група за запознаване и обсъждане на важни за родителите въпроси;
- Запознаване на родителите с организацията на престоя на децата в детската градина;
- Попълване на анкета от родителите, свързана с първоначална информация за детето относно неговите умения и предпочитания.
- Подкрепа на детето по отношение на изграждането на навици през първоначалния етап на адаптацията;
- Поетапен прием на децата в детската ясла/група;
- Свободен график на престой по време на адаптацията на детето в ДГ;
- През първия месец ежедневен мониторинг по отношение на здравето и психо-емоционалното състояние на детето;
- Подбор на игри и дейности за изграждане у детето на положително отношение към ДГ;
- Запознаване на детето с помещенията в детската ясла/градинската група и персонала;

- Подбор на материали за родителите с цел консултация и провеждане на индивидуални срещи с тях при необходимост;

1. Подготовка за детска ясла или детска градина /към родителите/:

1.1. Необходимо е да сте говорили с детето си предварително и да сте му обяснили промяната,която предстои.Да сте подготвени за реакциите на детето,когато постъпи в детската градина и да ги посрещнете спокойно и твърдо.

1.2. Родителите на децата,с ниска степен на социализация осъществяват самостоятелно или чрез специалист психологическа подготовка на детето за детската градина още преди постъпването му.

1. 3. Да се създаде положителна нагласа към детската градина като се обясни на детето по достъпен начин за нещата,които децата правят там.Също и да се каже на детето,че то ще прекарва в детската градина само времето,в което мама и татко ходят на работа и после ще бъде с тях.

1.4. За да се адаптира детето по-бързо в детската градина се препоръчва то да бъде оставяно за няколко часа с друг близък човек или в детски център или занималня. Първоначално родителите присъстват в игрите и заниманията,постепенно се отдръпват за малко,докато детето свикне с факта,че дори и да ги няма за известно време бързо ще се върнат и няма да го изоставят.

1.5. Преди тръгване на детска градина извършвайте редовни обиколки около тази,в която е прието детето Ви. Водете го до оградата и му покажете как и с какво си играят децата,с какво се занимават,когато влязат вътре.Препоръчва се да заведете детето си до детската градина следобед,за да види как родителите взимат децата си от детската градина.

1.6. Най-добре и нагледно можете да обясните на детето си какво му предстои в детската градина чрез игрите. Да изиграете театър с мечето,което ходи на детска градина,закусва,обядва,спи и играе.Повтаряйте на детето,че на мечо му харесва да ходи на детска градина.

1.7. Доверието в екипа,който ще се грижи за детето е особено важно.Това са специалисти с опит във възпитанието и отглеждането на деца в ранна възраст /0-3 г./ и имат умения да се грижат за тях.Именно на доверието между хората се дължат положителните взаимоотношения между тях.

1.8. Тревогата на родителя се отразява на детето и влияе негативно върху адаптацията.Това налага родителят да бъде успокояван повече от детето.Спокойствието и позитивизма на родителите са най-добрия начин да се помогне на детето.Спокойният родител води спокойно дете.

1.9. Колкото по-тревожен и нерешителен е родителят,толкова по-тревожно и нерешително ще бъде детето.Плачът на детето не трябва да Ви притеснява,тъй като му помага да се освободи от напрежението.

1.10. Преди постъпването си в детската градина, детето трябва да има изградена самостоятелност,за да свикне по-бързо с дневния режим в детската градина.

1.11. Необходимо е синхронизиране на правилата в детската градина с тези вкъщи относно самообслужване, подреждане на играчките,хранете в определени часове и на маса и др.

1.12. Не пропускайте похвалите,когато детето се опитва да направи нещо добро като постъпка или свършена работа.Общувайте с детето непрекъснато!

1.13. Ако сте обещали нещо на детето,непременно го изпълнете!Така ще го научите на отговорност и доверие.Ако не изпълните обещанието си,следващия път методът Ви няма да работи.

1.14. Ритуалите или моделите на раздяла ще помогнат на родителите и детето по-спокойно да приемат това.

1.15. Не забравяйте да кажете на детето кога ще го вземете.

1.16. Когато го вземете вкъщи, внимателно го разпитайте как е било в детската градина.Детето трябва да усеща непрекъснато,че Вие мислите за него дори,когато не сте заедно.

1.17. Родителските групи за подкрепа между майките,готови да споделят помагат за намиране на правилни стратегии за адаптация на детето в детското заведение.

1.18. Да посещавате родителски срещи и да участвате в мероприятия и инициативи на групата на Вашето дете или детската градина създава положителна нагласа във всички участници,деца,родители,учители.

1.19. Напълно неудачни за използване са:

- упреци към детето, поради бавна или невъзможне адаптация;
- наказания;
- използване на лъжи при раздяла.

1.20. Доверието между възрастните,които се грижат за детето е здрава основа за неговото израстване и здраве.

2. Модели на адаптация от семейна среда към детската ясла в ДГ „Пролет“с.Цалапица:

2.1. Адаптация с родител.

Родителят посещава заедно с детето си детската ясла през първите три дни от постъпването.Престоят трябва да бъде съобразен с режима на децата и след сутрешната закуска. В първия ден времетраенето е 1 час ,вторият 2 ч.,а третия ден е не повече от 3 ч. Присъствието е в съответните режимни моменти, като родителят участва като наблюдател, но има възможност да се включи в заниманията на детето.

ПРИЛОЖЕНИЕ №1 – НАСОКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МОДЕЛА „АДАПТАЦИЯ С РОДИТЕЛ“

2.2. Почасова адаптация.

Първите два дни децата се приемат за два часа престой от 9:00 до 11:00 ч.. Според това как детето се чувства, се определят часовете за престой за следващите дни. Постепенно се натрупва времето за престой, за да се избегне травмиране на детето и родителите.

2.3. Полудневна адаптация.

Според индивидуалната рефлексия на детето, то може да посещава полудневно детското заведение за по-продължителен период и когато от страна на семейството и на педагозите се прецени, че вече се чувства достатъчно уверено в новата среда, да премине към целодневен престой.

3. Адаптацията на децата има различна продължителност:

- Лека адаптация. Характерна е за деца,при които адаптационния период продължава

10-15 дни. Към децата,които лесно се адаптират спадат по-самоуверените от тях, които имат изградени навици и умения за самообслужване и са социализирани в голяма степен. Апетитът им в първите дни може да намалее,но след известно време се възстановява напълно.Сънят става по-спокоен в сравнение с първите дни от постъпването в детската градина. Раздялата с родителя е все по-лесна и бърза с всеки изминал ден. След нея детето не се чувства тъжно и говори спокойно за родителите си без да се разстройва.Включва се в груповите дейности с желание,има деца в групата с които предпочита да взаимодейства.

- Със средна трудност на адаптация се отличават децата, при които отрицателните емоции преобладават до 30 дни след постъпването им в детската градина.Характерни за периода на адаптацията са нарушенията в съня и апетита,отказ от игри,протест, неутешим плач. Децата със средна трудност на адаптация са несамостоятелни, неуверени, несоциализирани.
- Деца с тежка адаптация.Адаптацията продължава от 3 до 6 месеца и се характеризира с емоционално разстройство,плач,кризи които се отразяват на общото състояние на детето и водят до загуба на тегло,нестабилен сън или сънуване на кошмари,чести заболявания, които затрудняват адаптационния процес.Поведението на детето граничи с тревожно и невротично.Периодът на адаптацията е удължен поради чести и продължителни боледувания.

4. Финализиране на периода на адаптация.

Симптоми на адаптираното дете са:

- Детето се разделя самостоятелно и в добро настроение с родителя/ родителите.
- По време на престоя в детската градина детето е спокойно. Може често да задава въпроси на мед. сестра/учителите – „кога и дали“ ще го вземат от яслата/градината, но това са въпроси,с които то очаква да бъде потвърдена неговата сигурност.
- По време на заниманията и игрите разказва спокойно за своите родители.
- При тръгване от детската ясла/градина разказва с положителни емоции какво се е случило.

В най-продължителната адаптация този процес продължава от 6 м до година и половина.Тези деца приемат твърде болезнено раздялата с майките си.За семействата периодът на адаптация е много труден.

Екипът на ДГ „Пролет“ с.Цалапица е отговорен към потребностите на всяко дете,което постъпва в детската градина и осъзнава,че адаптацията е труден процес за детето и неговото семейство. Основен принцип на работа в този период е да информираме родителите за всичко, което е свързано с периода на адаптацията и в подкрепа на детето им.

ПРИЛОЖЕНИЕ №1

НАСОКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МОДЕЛА НА „АДАПТАЦИЯ С РОДИТЕЛ“

Родителят посещава заедно с детето си детската ясла през първите три дни от постъпването в следните часове:

1. Първи ден 10:00 – 11:00 ч
2. Втори ден 9:30 – 11:30 ч
3. Трети ден 8:30 – 11:30 ч

1**. Ден първи.**Родителят идва с детето в 10:00 ч като предварително е представил здравните документи за преглед и одобрение,както на детето,така и неговата здравна книжка. При влизане в ясления група най-напред му показва гардероба с помощ от персонала и му помага да се приготви за влизане в занималнята.Вътре родителят сяда на столче, обозначено на специално място при спазване на противоепидемичните мерки и има задачата да приобщи детето към детската група и заниманията. Персоналът също участва в този процес на приобщаване, но без да настоява, ако детето е тревожно и плаче.

Ако децата са на детската площадка във времето 10:00-11:00 ч,приобщаването се случва по същата схема на участие родител-дете-детска ясла.

2. Ден втори. Родителят постъпва с детето в 9:30 ч в детската ясла.Стимулира детето да участва в заниманията и игрите като постепенно се отдалечава от него. Ако детето се заиграе с играчка или с човек от персонала,родителят излиза от стаята и в зависимост от това каква реакция ще последва прави следното: при силен плач се връща в занималнята и успокоява детето; при по-продължително заиграване и привидно спокойно дете излиза на двора на ДГ или извън ДГ като има готовност при позвъняване от персонала да се върне при детето.Вторият ден включва и участие на родителя в обяда на децата в 11:30 ч.

3. Ден трети. Постъпването е в 8:30 ч,за да се приобщи детето към сутрешния режим на децата,който започва със закуската.Следва гърне,педагогическа ситуация,междинно хранене с плод,игри и занимания.В режимните моменти родителят участва като наблюдател,но има възможност да се включи в заниманията на детето. В ден трети отдалечаването на родителя трябва да бъде максимално,но да бъде наличен при силна тревога или плач.След като приключи и обяда,детето и родителя си тръгват.

4.След ден трети вече сме запознати с индивидуалната рефлексия на детето в детската ясла и родителят трябва да избере един от двата модела на адаптация – почасова или полудневна.

5. Почасова адаптация.Първите два дни децата се приемат за два часа престой от 9:00 до 11:00 ч. Според това как детето се чувства през тези два часа се определят часовете за престой за следващите дни.

6. Полудневна адаптация. Детето може да посещава полудневно детското заведение за по-продължителен период и когато от страна на семейството и на персонала се прецени, че вече се чувства достатъчно уверено в новата среда, за да премине към целодневен престой.